

imeli zakaj. Prenašajo napore življenja z lahkoto in vsakega uspeha se veseli. V Bogu vidi svojo srečo, z Njim si iščejo rešitve vseh svojih težav. In zato jih Bog blagoslovlja s svojim blagoslovom. Angel miru in angel blagoslova sta si podala roke in pleteta vence na znojna čela kmetov in kmetic med delom. V njihovih srcih ni nevoščljivosti, njihove duše so prepletene z molitvijo. Ali ni vse njihovo delo kakor molitev? Da, in še več! Kakor božji hrami so njihova srca, kjer ni drugega kakor en sam psalm večne ljubezni.

Dežela uči, dežela vzgaja, dežela vabi, dežela snubi, dežela je zdrava in vse, kar pride z nje, je dobro. Zato je dežela vredna vse pozornosti in ljubezni. Če je dežela bogata, tudi mesto je bogato. Preprosta je dežela, zato je zanimiva, zato je ljubka; zatočišče je vseh onih, ki si iščejo miru.

Žetev je. In tisoči si želijo v objem žetve in tisoči hrepenijo po njeni blagodati. Pesem poljane jih vabi, da mro od koprnjenja. Zato naj nam bo vedno pri srcu ta naša ljubljena dežela in delajmo za njen procvit!

Fr. H.

*

Št. Peter pri Mariboru. Vest, da je notranji minister dr. Korošec zopet upostavil Prosvetno zvezo v Ljubljani in v Mariboru, je izzvala veliko veselja, saj je s tem popravljena velika krivica, ki jo je napravil prejšnji režim slovenskemu narodu. Tudi naše prosvetno društvo »Skala« bo pričelo z nadaljnjim delovanjem. Priziv, ki je bil svojočasno proti razpustu vložen, je bil zavržen. No, in sedaj pa bomo zopet krepko poprijeli, da bomo zamujeno popravili. Pa še to je treba omeniti, da se tisti, ki so imeli ob razpustu toliko veselja in brige, pa še tudi pozneje, se sedaj strašno »giltajo« radi tega. Pa kaj čemo, božji milini meľjejo pač počasi, a gotovo.

poslovnih, zgodovinskih in strokovnih knjig, za katere je izdal ves podarjen denar od svojih domačih, posebno od dedeca in babice. Vse to je ostavil svojemu bratcu Borisu, petošolcu. V posebno zabavo mu je bil nogomet, bil je marsikateri gol z domačimi mladeniči, bil jim je prvak. Njegov pogreb je bil nad vse veličasten. Mnogo cvetličnih svežih šopkov in obilo krasnih vencev je kinčalo njegov beli, z zlatim križem obdani domek, ki so jih darovali njegovi čestilci in ga spremljali v obilni množici na njegovi zadnji poti. Pevci so mu zapeli na domu, v cerkvi in ob grobu žalostinke. Naš č. g. župnik je v spremstvu štreh gg. duhovnikov vodil žalni spreved ter govoril v srce segajoč poslovljni govor v spomin vrlemu Dušanu, ki je bil njegov ministar nad šest let in vsako jutro ga je tako zelo prikupljivo pozdravil. Ves ta čas je bil prav natančen in vester v izpolnjevanju svojih dolžnosti. Vse te lepe lastnosti naj bi vsi posnemali in drug drugega spoštovali. Omenil je osebni govor z njim tri dni pred odhodom v bolnišnico, kako visoke blage ideale je gojil, da bi naj vse ljudstvo srečno bilo. Dolg poučni govor č. g. župnika je kaj blažilno in tolažilno vplival na mnogoštevilne vdeleţence, posebno sorodnike. Tudi štirje Dušanovi sošolci so prispeli s kolesi na njegov zadnji domek. Priserčna hvala vsem, posebno č. gg. duhovnikom, vestnima, blagima usmiljenkama, skrbnim zdravnikom mariborske bolnišnice in vsem, ki so nas tolažili v bridki izgubi našega ponosa, milega Duška! Zahvaljujemo se pa tudi priserčno Kuratoriju ustanove Feliksa Ferka za podeljeno mnogoletno ustanovo, posebno g. prof. dr. Ivo Dolarju, kar je ljubkega Dušana srčno veselilo za priznanje njegove marljivosti. Bog plati vsem! — Rodbini Dernovšek, Kranjc.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Umrila je na Koroškem (avstrijskem Koroškem) gospa Marica Aichholcer, nečakinja ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, rojena v Šmihelu pri Pliberku. Lani jo je meseca avgusta poročil g. knezoškof z nadučiteljem Aichholcerjem, letos pa je po porodu otroka umrla. Njen soprog je edini narodno zavedni učitelj na Koroškem, nastavljen kajpada med Nemci, ne pa med Slovenci. Rajna Marica je bila splošno znana, čislana in priljubljena slovenska potovalna učiteljica. V nedeljo, 14. julija je bila pokopana ob ogromni udeleţbi užaloščenega slovenskega ljudstva v slovenski fari Loče pri Baškem jezeru. Navzočih je bilo deset duhovnikov. Priserčne besede ji je v slovenskem jeziku spregovoril ob grobu domači g. župnik dr. Ogris, žalostinke pa sta ji zapela domači zbor in slavnoznanjski pevski zbor iz Brnce. Plemenita Slovenka, počivaj v miru v slovenski zemlji!

Sv. Barbara v Slovenskih goricah. Pogreb

šestošolca humanistične gimnazije Dušana Dernovška se je vršil v sredo, 17. julija pri Sv. Barbari v Slov. goricah pri veliki množini ljudstva. Rojen je bil v šoli barbarški, kjer je tudi dovršil vse razrede z odliko v ljubezni vseh domačih in učiteljev. Dušan je bil vsem prikupljiv deček in vsak ga je vzljubil. Prečitaval je takoj došle časnike, »Slovenski gospodar« mu je bil zelo pri srcu, posebno Januša Goleca pripovedke je prve shranil v svoj duh, čislal ga je, ker ga je ta č. gospod črtil v šoli. Ob mesecu došli »Zvonček« je najprej pogledal rešitev rebusa, dijamenta ali trikaljk, vedno ga je veselilo, ko je videl tikano svoje ime. Knjige je vlecko čislal, njegova lepa in obširna knjižnica priča o njenem zanimanju, kako vestno, s polno ljubeznijo jo je gojil. Njegov natančno sestavljen »Knjižni zapisnik« dokazuje njegovo vestno, razumno delo. Karla Maya ima vse zvezke, mnogo le-

Št. Peter pri Mariboru. Pretekli četrtek je umrla gdca Klemenčič Julijana, upokojena učiteljica in posestnica v Malečniku. Pokopana je bila v soboto ter prepeljana iz Št. Petra na Pobrežje na frančiškansko pokopališče, kjer ima rodbina Klemenčič-Koprivšek svojo grobnico. Bodi rajnici ohranjen blag spomin. Isti dan je umrl v Metavi bivši viničar Žel Mihael. Na stara leta je živel starček v revnih razmerah. V Celestrini pa je umrla posestnica Sečnik Ana, po daljši bolezni, a smrt je pri-

Vseh dozda znanih vrst hroščev je krog 80 tisoč.

Nekaj o kavinem drevesu.

Po plantažah gojijo kavo največ v grmih, ki dosežejo višino 1½ metra, med tem ko postane divje kavino drevo visoko 5–6 m. Kavini grm začne roditi v tretjem letu, vendar je žetev v začetku prav neznatna. Kavini grm rodi 30 let, včasih celo 50 let. Eden grm da na leto ½ kg kave.

Kakao drevo

doseže višino 5 do 15 metrov in je debelo 27 do 30 cm. Sad je dolg 10 do 15 cm in debel 5 do 8 cm. Vsak strok ima 20 do 70 fižolu podobnih semen. Kakao drevo prične roditi v

Do jezera je segal gozd s pritlikavimi smrekami. Kmalu so odmevali udarci dveh sekir po samoti. Drevesa so bila majhna in glede velikosti čisto enaka. Tu in tam se je dvigal iz zemlje kak počrnel štor, znamenje, da je že prepevala tukaj sekira svojo pesem. Nemec je opazil, da ne kažejo stoječa drevesa večjega premera kakor štori in je vprašal spremljevalca, kako je z razliko glede starosti.

»Petindvajset, mogoče petdeset let«, je odgovoril Amerikanec.

»Živa drevesa niso debelejša od štorov.«

»Tukaj na severu raste vse zelo počasi.«

Zgradila sta okrog kamenitega dimnika kočjo iz smrekovega hlodovja in jo pokrila s smrečjem in peskom. Pri kopanju peska poleg ognjišča je zadel Gruber na pilo in na pokrov soda za žganje, v katerega je bila vžgana nečitljiva beseda.

»Našla sva mesto«, je pripomnil Lavison. »L. 1819 je zgradil ravno tukaj severni raziskovalec Franklin kočjo. Leta 1883 je tukajle prezimil kapitan Back, ki je iskal pogrešanega kapitana Ros-

sa. Ti dve raziskovalni ekspediciji sta podrla smrekova drevesa. Tamkajle zunaj je nekaj indijanskih sledov, ki so iz prejšnje zime, ker Indijanci ne sekajo dreves.«

Lovca sta dogradila kočjo. Zunaj ob stenah sta zložila kupe drv. Zvalila sta pod streho s sani sode s posušenimi ribami in sadjem, vreče z moko, zaboje s prepečencem, konzerve z mesom ter sočivjem, sladkor, kavo, sol, tobak, sploh vse zaloge. Nato sta potegnili na suho čoln in ga razložila. Vse te priprave za prezimovanje so trajale dober teden.

Gruberja je tresel mrz pri spanju kljub ognju, ker so zevale med posameznimi debli luknje, razpokline in špranje. V notrajnosti kočje v noči ni bilo nič bolj toplo, nego kje zunaj na prostem pod smrekovimi vejami. Ko je poskušal Nemec zadeti zevajoče špranje, se mu je krohotal tovariš iz polnega grla in je zaustavil delo z eno samo besedo:

»Počakaj!«

Vsak dan je segal led dalje v notrajnost jezera. Sonce je postajalo vedno bolj blede ter me-

Ma vendar nepričakovano. Pokopana je bila preteklo nedeljo na župnijskem pokopališču. Naj oba rešena zemeljske tuže, uživata večni mir!

Brezno ob Dravi. V najlepših dneh svojega življenja, 30 let stara, je nas zapustila Skolastika Zavratnik. Po dveh letih zakonskem življenju je zapustila ljubečega moža. Pretrgala ji je nit življenja neozdravljiva bolezen jetika. Rajna je bila žena dela in žena molitve. Pogosto je pristopila k mizi Gospodovi, posebno ob prvih petkih v mesecu. Na njeni zadnji poti v ponedeljek, 8. julija jo je spremljala velika množica ljudi. Ob grobu ji je spregovoril domači g. župnik prisrčne poslovilne besede. Rajni večni mir, žalujočega moža pa naj tolaži ljubi Bog!

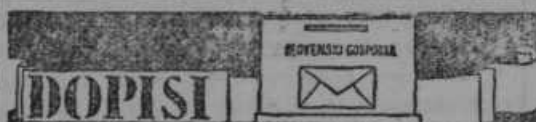
Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V Apačah je pri svoji sestri dolge mesece trpela in 17. julija doživela vira 18 letna mladenka Trezika Vindiš iz Trnovca. Njena smrt je pač zadejala hude rane staršem in vsem, ki so jo poznali in ljubili, a je presadila iz doline trpljenja vilo Marijino hčerko v božji raj; zato so ji tudi družbenice priredile tako lep pogreb, jo v grobu zasule s cvetjem ter se po svoji govornici od nje tako lepo poslovile. Trezika, prosí še za nas.

Sv. Miklavž pri Ormožu. S Krčevin je stegnila smrt roko v Brebrovnik in je za Lukmanom pobrala župana Janežiča. Iz Brebrovnika se je prikradla na Pavlovski vrh in je pokopala cerkvenega ključarja Janežiča. Tiho je prišla in tiho odšla, zapustila je mrzlo truplo in jok žene-matere ter 11 otrok. S ključarjem Janežičem je miklavžovska župnija izgubila enega najboljših župljanov, mož in očetov. Umrl je nenadoma. Si r je leta sem bolehal, a njegova bolezen po človeški sodbi ni bila za smrt. Bog je drugače ukrenil. Poklical je zvestega služabnika po plačilo. Prvo nedeljo v mesecu je pokojni kot član apostolstva mož prejel sv. zakramente. Zadnjo nedeljo je bil pri rani sv. maši. Opoldne je sedel z družino pri mizi. Ko je pojedel juho, je začutil neko slabost. Šel je ven na zrak. V sobo se ni vrnil živ. Pred hišo so ga našli mrtvega. Zadel ga je kap. Krčevito je zajokala Janežičeva družina, ki je imela svoj ga »ateka« tako rada, kakor malokatera. Žalost pa je objela vso župnijo, ker je pokojnega Janežiča ljubila in spoštovala vsa župnija. Sicer pa ga je moral

vsakdo ljubiti in spoštovati. Saj je bil mož, kakor si ga boljše ne moremo zamisliti. Kakor hrast je bil v verskem, narodnem in političnem oziru. Povsod odločen katoličan, v vsakem oziru cel mož. Kako čistan je bil pokojnik, je pokazala njegova zadnja pot. Kdor je videl njegov pogreb, je moral misliti, da je umrl velik odličnik. Zbran je bil ves veliki Miklavž. Trume ljudstva pa so prihitele tudi iz vseh sosednjih župnij. Pogrebne obrede je opravil brat pokojnikov mil. g. stolni kanonik Rudolf Janežič iz Maribora. Pri maši sta mu stregla gg. konzistorijalni in duhovni svetnik Franc Bratušek, dekan velikonedeljske dekanije, in Franc Kolenc, tajnik KA iz Maribora. Poleg navedenih so prihitele na pogreb še gg. duhovni svetnik Stuhec, župnik pri Sv. Juriju ob Ščavnici, njegov kaplan Vahčić, gomilski župnik Satler, guštanjski župnik Barbič in domači kaplan Zajc. Okrog teh pa je bila zbrana na pokopališču nepregledna množica ljudstva. Med zbranimi je bila gasilska četa, ki ji je bil pokojnik podporni član. V slovo sta spregovorila ob grobu g. brat kanonik in g. svetnik Stuhec. Prvi je izrekel prisrčne besede zahvale, drugi pa je poveljeval pokojnika kot neomajnega katoličana in Slovenca. Nazadnje mu je pevski zbor zapel turobno žalostinko. Na miklavževskem pokopališču se dviga sveža gomila. Krije 67 letnega Janežiča. V Janežičevi hiši se je eno mesto izpraznilo, a

mamiki-vdovi in 11 otrokom se bo zdelo, da je vse prazno. V cerkvi bo prazen ostal samo en sedež, a bo vrzel v njo, kakor da bi jih bilo deset in še več praznih. Janežič je odšel, a spomin nanj bo dolgo, dolgo ostal zapisan v srcu vseh, ki so ga poznali. Pokojnik je bil pravičen mož. Odlikovala ga je resnična pobožnost, izredna potrpežljivost, usmiljenost, dobrotljivost. Ob njegovi izgubi bo tolažba za domače, prijatelje in znance trdno zaupanje, da ga je Bog poklical po plačilo, ki ga je pripravił »zvestim služabnikom«.

Makole. Dne 1. julija je nehalo biti srce blagomu možu Babšek Antonu, posestniku v Pečké, ki je umrl v 80. letu starosti. Na oslabele srca je bolehal skozi sedem let. Vdano je prenašal dolgo bolezen, vdan v voljo božjo je mirno izdihnil. Rajni je bil mož jeklenega značaja. Skozi desetletja je bil občinski odbornik in župan bivše občine Pečke, član šolskega odbora itd. Bil je eden izmed tistih mož, ki so z rajnim makolskim župnikom Mih. Lendovšek na čelu stvorili največ za slovensko in katoliško zavednost Makol. Dvanajst let je bil star, ko ga je njegov oče vpisal v Družbo sv. Mohorja, ostal ji je zvest do smrti. Naročnik »Slov. gospodarja« je bil nad 30 let. Ljubil je delo, čislal izobrazbo, izpolnjevanje verskih dolžnosti mu je bilo vedno prva dolžnost. Cerkev je bil udan iz vsega srca. V tem duhu je vzgajal tudi svoje otroke. Bog mu bodi obilen plačnik!

Sv. Trije kralji—Marenberg. Pri Sv. Treh kraljih se je sedaj obhajala lepa ali Aleševa nedelja. Cerkev stoji na vrhu hriba, ki je podočen stožcu, morska višina znaša 833 m; hrib je porasten z lepimi bukovimi in smrekovimi gozdovi, na južni strani so kmetije vmes. Posebno lep pogled je z avstrijske strani od Sv. Lovrenca v popoldanskem in večernih urah, kadar se bela cerkev blišči v solčnih žarkih. Cela slika spominja na goro Oljko v Savinjski dolini. Škoda, da pustijo rasti gozd prav tik do cerkve, vsaj 200 m na okrog bi moral biti prost razgled. Pred leti se je od cerkve

videlo mesto Gradec, proti Savinjski dolini pa Sv. Križ pri Belih vodah, danes vsega tega ni več. Razen tega škoduje drevje cerkvenim zidovom. Sv. Trije kralji so ob prevratu mnogo trpeli, razen Pernic največ v tem odseku. V cerkvi za velikim oltarjem je napis, ki pove, da je bila cerkev prenovljena leta 1912, cerkvena ključarja sta bila Anton Erjavac, p. d. Zalesnik, in Janez Sušnik, p. d. Sitar. Zelo zanimiva je oljnat elika sv. Aleša v stranskem oltarju na listni strani, in če te, dragi bravec, kedaj zaneslo stopinje na vrh Sv. Treh kraljev, ne zamudi si to ogledati. Svetnik leži mrtov, oblečen v popotno obleko, pod stopnicami na dvorišču rimske patricijske palače, obraz mu je spremenjen, nebeški sij ga obseva, v rokah drži zapečaten pismo, poleg njega na stolcu je črninik z gosjim peresom,

dlo, noči hladnejše. Dne 8. oktobra je kazal termometer nekaj stopinj pod ničlo. Naslednjo noč je stalo živo srebro še nižje in od tedaj je padalo neprestano.

Pri pogledu na nizko stanje nitke živega srebra je pripomnil Lavison:

»Čas je, na delo morava!«

Pograbil je čeber za vodo, odbrzel k luknji v ledu, oprostil odprtino vrhnjega ledu, napolnil čeber in se vrnil nazaj h koči. Gruberju se niti sanjalo ni, kaj namerava. Nehote je tudi sam začel vode in sledil Amerikancu.

Ko sta dosegla kočo, bilo je od jezera komaj 30—40 korakov, že ni več pljuskala voda preko roba vedric, ker se je že bila napravila na vrhu ledena skorja. Lavison je postal 5 m pred kočuro s hrbtom proti vetru in je pognal vodo z močjo po tramovju. Del vode je zmrznil že kar v zraku, drugi pa ob priletu na hlode. Celi dan sta delala oba in sta nehala, ko je sličila njuna koča blestemu gričku. Nikjer ni bilo videti na stavbi kakga ostrega roba ali vogla. V notrajnosti je bi-

lo toplo in tako svetlo, kakor bi špranje sploh ne bile zadelane.

Vreme se je spremenilo, sneg je zaplesal. In kak sneg! Z neba so pričele vrtuljiti liki kurja peresa velike snežinke. Celi dan in celo noč je snežilo neprenehoma.

»Ho! Ho!« si je mencil Amerikanec zadovoljno roke.

»Tako je prav! Naj le pada sneg, se bodo vsaj pričele gibati črede severnih jelenov. Dobila bova sveže meso.«

Zopet je posijalo sonce, vendar ne več tako svetlo. Oster veter je bril iz ledenega severa ter pretvarjal zgornjo plast snega v trdo skorjo. Tretjo noč po sneženi burji, ko sta se tiščala lovca udobno vsak pod svojo očejo, ju je vzbudil nemiren dirindaj pred bajto.

»Indijanci«, je uganil Lavison, »ki gredo na lov na jelene v severne kraje.«

(Dalje sledi.)

Sirite „Slov. gospodarja“!

5. letu in se dviga ter raste njegova rodovitnost do 12. leta. Čas zoritve sadu traja 5 do 9 mesecev. Odraslo kakor drevo da letno 3 kg zrnja.

Najmodernejši kurnik poseda Marija Luiza Quevelli, mlada deklica v severnoameriški državi Washington. Ta kurnik je namreč petnadstropna hiša z električno lučjo, radio aparati in tla so prevlečena z oljem.

Dvanajst

živih bratov in sester Manseati v mestecu Drummondville v Kanadi je skupno starih 809 let. Starost 7 bratov in 5 sester znaša po vrsti 78, 76, 73, 72, 70, 68, 65, 64, 62, 59 in 56 let.